

Zatiranje varoj in malega panjskega hrošča

Lidija Matavž*, lidija.matavz@vf.uni-lj.si

Zatiranje varoj

Zdaj so v panjih dolgožive čebele, ki bodo zimo preživele ali pa tudi ne. To je seveda odvisno od tega, kako smo za čebelje družine skrbeli spomladi in poleti, in od tega, ali smo z dolgoživih čebel pravočasno odstranili varoje.

Po končanem poletnem zatiranju še vedno spremljamo stopnjo napadenosti družin z varojami. Število odpadlih varoj vpisujemo v dnevnik veterinarskih posegov (DVP). V tem obdobju ena sama odpadla varoja na dan pomeni, da je v čebelji družini približno 400 do 500 varoj.

Zdravila Apibioxal, Perizin in Varidol

Foto: Internet

povzroči odpornost. Vedeti je treba, da lahko vsaka nepravilna uporaba zdravila povzroči v čebeljih družinah nepopravljivo škodo.

Ličinka voščene vešče (levo) in ličinke malega panjskega hrošča (desno)

Novembra, ko v čebelji družini ni več pokrite zalege, lahko varoje, ki so na čebelah, zatiramo z ustreznimi registriranimi akaricidi. Uporabimo lahko zdravila Apibioxal (oksalna kislina) ali Perizin (kumafos), ki ju v panj vnašamo s kapanjem. Za dimljenje lahko uporabimo zdravilo Varidol (amitraz), ki je primeren tudi za jesensko zatiranje varoj. Pri uporabi katerega koli zdravila za zatiranje varoj pa moramo upoštevati navodila proizvajalca in veterinarske službe NVI.

Tako npr. čebelarji zdravilo Varidol uporabljajo na različne načine, tudi z različnimi palčkami, ki niso preizkušene. Zaradi neprimerne podlage ni znana koncentracija, učinkovitost zatiranja varoj je negotova, pojavi se lahko odpornost ali kake druge škodljive posledice. Čebelarji uporabljajo tudi različne koncentracije zdravila, saj ga nekateri čebelarji redčijo z vodo, to pa lahko zmanjša učinkovitost zdravila in

Zatiranje malih panjskih hroščev

Septembra so v italijanski deželi Kalabrija (oz. v kalabrijski pokrajini Reggio Calabria) odkrili malega panjskega hrošča (*Aethina tumida*). Ta zajedavec se zelo hitro širi, zato je tveganje, da se bo razširil tako po Italiji kot tudi v sosednje države zelo veliko.

Zaradi tega čebelarje opozarjamo, naj bodo pozorni na morebitno navzočnost teh hroščev in njihovih ličink v panjih. Zlasti to velja za čebelarje na obmejnih območjih in v okolici skladišč sadja. Ličinke so zelo podobne ličinkam voščene vešče, vendar previdnost ni odveč. **Če čebelar posumi, da je naletel na malega panjskega hrošča oz. na sumljive ličinke, naj o tem takoj obvestiti pristojnega veterinarja NVI.**

V laboratorijsko analizo pa ne pošiljajte svežih sumljivih vzorcev, temveč jih najprej zamrznite ali shranite v 70 % alkoholu. Kontrolo in postopek ugotavljanja malega panjskega hrošča sicer ureja Direktiva EU, 92/65 EEC.

* mag. dr. vet. med., Nacionalni veterinarski inštitut, enota Murska Sobota, Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani

Vse čebelarje, ki v neposredni bližini svojega čebelnjaka opazijo neregistriran čebelnjak, pozivamo, naj njihove lastnike opozorijo na nujnost registracije v SIRIS-u. S tem bodo veterinarski službi olajšali ukrepanje ob različnih sumih bolezni oz. ob sumu pojava malega panjskega hrošča, saj morajo biti v tem primeru

pregledana vsa čebelarstva v 20-kilometrskem pasu.

V Sloveniji nam namreč zaradi goste poseljenosti s čebeljimi družinami grozi katastrofa, če ne bomo resno ukrepali in če ne bomo pravočasno obveščeni o pojavu malega panjskega hrošča ali celo samo o sumu pojava tega zajedavca! ■

Zimsko zatiranje varoj ključno za uspešno čebelarjenje v prihodnjem letu!

Brez dobro opravljenega zimskega zatiranja varoj NI uspešnega čebelarjenja! Za nasvet glede izbire sredstva lahko čebelarji prosite veterinarje VF NVI. Oni vam bodo tako svetovali kot tudi dali navodila, katero sredstvo izberite za zatiranje varoj in kako ga uporabite. Če želite izvedeti kaj več o tem, kako za zatiranje varoj uporabljati oksalno kislino, na kaj morate paziti, kakšna zaščitna sredstva morate uporabiti itd., pa vam priporočam predavanje g. Vlada Auguština, svetovalca specialista za področje tehnologije čebelarjenja pri JSSČ in soavtorja knjige *Varoja, čebela, čebelar*. Recenzijo knjige sta napisala prof. dr. Aleš Gregorc, dr. vet. med., s Kmetijskega inštituta Slovenije, in prof. dr.

Vlasta Jenčič, dr. vet. med., z Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani. Predavanje oz. svetovanje g. Auguština je pravzaprav predstavitev vsebine omenjene knjige. Seveda pa g. Auguština spremlja tudi najnovejše raziskave strokovnjakov po vsem svetu o t. i. »organskih kislinah«. Zato boste na predavanju izvedeli tudi, kakšni so najnovejši znanstvenimi izsledki in kdo so njihovi avtorji. Po mojem mnenju je še posebej pomembno, da naša služba (JSSČ) prenaša znanje »svetovne« znanosti med čebelarje oz. v prakso. Zato vsem čebelarjem priporočam, da se udeležijo predavanja g. Auguština.

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Sublimator g. Sirka pridobil spričevalo SIQ

V okviru letošnjega čebelarskega posveta Api-Slovenija v Celju so bile v soboto in nedeljo, 15. in 16. marca 2014, predstavljene inovacije in tehnične rešitve pri sublimiranju dihidrata oksalne kisline za zatiranje varoj. Na razpis se je prijavilo osem inovatorjev, svoje tehnološke dosežke pa so predstavili na posebnem prostoru celjskega sejmišča, namenjenega za inovacije. Mednarodna strokovna komisija, ki so jo sestavljali: Drago Kotnik, član komisije UO ČZS za tehnologijo in varno hrano, Borut Preinfalk, dr. vet. med., nekdanji veterinar VF NVI, mag. Ivo Planinc, dr. vet. med., veterinar VF NVI, Suzana Skerbiš, dr. vet. med., veterinar VF NVI, Josef Ulz, inž., nekdanji predsednik ČZ Avstrije, dr. Peter Kozmus, strokovni vodja PRO, Vladimir Auguština, univ. dipl. inž., svetovalec JSSČ za tehnologijo, je razstavljene sublimatorje pregledala in tudi ocenila. Člani komisije so soglasno presodili, da si najboljšo oceno zasluži sublimator inovatorja Francija Sirka.

Foto: Franci Sirka

Z veseljem sporočamo, da je sublimator g. Sirka uspešno preстал vsa testiranja in pridobil SIQ-spričevalo o skladnosti. Gre za dokument, ki dokazuje, da je bil izveden postopek ugotavljanja skladnosti, to pa proizvajalcu omogoča, da svoj proizvod označi z oznako CE. Po naših informacijah je to prvi sublimator, ki je na območju EU prejel tovrstno spričevalo.

Vlado Auguština, svetovalec JSSČ